ӘБІЛҚАС САҒЫНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАРАҒАНДЫ ТЕХНИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Жаутикова С.А.
Киреева А.О.

"Сметалық іс" пәні бойынша

практикалық жұмысын

орындауға арналған

ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУ

Қарағанды 2023

3 Практикалық сабақ

Машиналар мен механизмдерді пайдалану шығындарының элементтерін анықтау

Әртүрлі стандарттарды, коэффициенттерді және индекстерді пайдалана отырып, жергілікті сметаларды әзірлеу әдістерін меңгеру.

Жергілікті сметалар бастапқы сметалық құжаттар болып табылады және белгілі бір жұмыс түрлері мен ғимараттар мен құрылыстардың шығындарына немесе жалпы алаңдық жұмыстарға жинақталады. Жергілікті сметаларды базистік-индекстік әдіспен құрастыруға қажетті бастапқы мәліметтер күріш.

Жергілікті сметалар мемлекеттік элементтік сметалық нормалар (ГЭСН-2001) бойынша ресурстық немесе ресурстық-индекстік әдістермен, бірлік мөлшерлемелері (ФЕР-2001, ТЕР-2001) бойынша базистік немесе базистік-индекстік әдістермен құрастырылады.

Базистік-индекстік әдіспен жергілікті сметаны құру индекстер негізінде базалық бағаларды ағымдағы баға деңгейіне дейін төмендетуді көздейді.

ФЕР-2001 қолдану келесі жағдайларда мүмкін болады:

1) егер аймақта тиісті жұмыс түрлеріне баға ұсыныстары болмаса;

2) тапсырыс берушінің талабы бойынша федералдық нормативтік-құқықтық базаны қолдана отырып есептеулер жүргізіңіз.

Бұл жағдайда федералдық бағаларды Федералдық орталық (Құрылыстағы баға белгілеудің федералды орталығы) әзірлеген және Аймақтық даму министрлігімен бекітілген индекстер негізінде аумақтық баға деңгейіне келтіру қажет

ТЕР-2001 пайдалану кезінде RCC (Құрылыстағы баға белгілеудің аймақтық орталығы) әзірлеген индекстер қолданылады.

Жергілікті сметадағы сметалық құн тікелей шығындардың, үстеме шығыстардың және сметалық пайданың сомасын білдіреді

Жергілікті сметалар MDS 81-35.2004 қосымшасының No4 нысаны бойынша құрастырылады (adj. 1). Бұл сонымен қатар осы практикалық тапсырманы орындауға арналған форма болып табылады.

3.1. Базистік-индекстік әдіспен жергілікті сметаны құрастыру ФЕР-2001 бойынша құрылыс-монтаждау жұмыстарының индексін қолдана отырып

Жергілікті сметаны базистік-индекстік әдіспен құрастырған кезде ҚБ, НР, ҚБ бағалардың базистік деңгейінде анықталатынын есте ұстаған жөн, сондықтан ҚМ және ҚБ-ға ҚМ хатында баяндалған коэффициенттер қолданылмайды.-№ 41099-КК / 08 06.12.2010 ж., т. ҚМЖ құнының жиынтық индексі НР және SP стандарттарының өзгеруін ескере отырып әзірленді.

Жергілікті сметаны базистік-индекстік әдіспен құрастыру алгоритмі күріш. 3.

3.2. Бағдарламалық жасақтаманың тікелей шығындарының элементтеріне индекстерді қолдана отырып, 2001 жылға арналған базалық-индекстік әдіспен жергілікті сметаны құружергілікті сметаның қорытындысы бойынша

Жергілікті сметаның нәтижелері бойынша индекстерді тікелей шығындар элементтеріне, сондай-ақ құрылыс-монтаждау жұмыстарының өзіндік құнына индексті қолдана отырып, сметаны құрудың ерекшелігі, мұндай индекстер құрылыстың алдын-ала сметалық құны анықталған кезде тендерлік құжаттаманы дайындау кезінде сметаларды қалыптастыру кезінде ғана қолданылады. .

Мұндай сметаларды тапсырыс берушілердің қосалқы мердігермен есеп айырысуында пайдалану мүмкін емес.

Жергілікті сметаның қорытындысы бойынша индекстерді тікелей шығындар элементтеріне қолдана отырып, базалық-индекстік әдіспен бағалауды құру алгоритмі

3.3. Бағдарламалық жасақтаманың тікелей шығындарының элементтеріне индекстерді қолдана отырып, 2001 жылға арналған базалық-индекстік әдіспен жергілікті сметаны құрубағалар кешеніне

Баға белгілеу кешені бойынша индекстерді тікелей шығындар элементтеріне қолдана отырып, базалық-индекстік әдіспен жергілікті сметаны құрудың ерекшелігі индекстеу іс жүзінде әрбір баға белгілеу үшін жүзеге асырылады. Егер тарифтер тобының индекстері бірдей болса, онда индекстерді осы тарифтер бойынша тікелей шығындар элементтерінің жалпы көрсеткіштеріне қолдануға болады.

3.4. Бағдарламалық жасақтаманың тікелей шығындарының элементтеріне индекстерді қолдана отырып, 2001 жылға арналған базалық-индекстік әдіспен жергілікті сметаны құру сметаның әрбір бағасына

Мұндай сметалар индекстерді қолдану тұрғысынан неғұрлым егжей-тегжейлі болып табылады, өйткені индекстер әрбір баға белгілеу үшін әзірленген.

Бағалау кешені бойынша және әрбір мөлшерлеме бойынша тікелей шығындар элементтерінің индекстері жұмыс құжаттамасына сәйкес сметалық құжаттаманы дайындауда, сондай-ақ тапсырыс берушінің мердігермен есеп айырысуында қолданылады.

1. Бағалардың базистік деңгейіндегі тікелей шығындар

(ФЕР, ТЕР—2001), р. х V жұмыстар

2. Бауалардың базистік деңгейіндегі ПЗ жиынтығы, р.

6. Негізгі бағалардағы ҚМЖ құны, б.
Бастап ПЗ+НР+СП
=

4. Істеме шығыстар (НР),

7. Индекстеу Бас келтірілген
ағымдағы тап
Бастап = Бастап · I
мұн $_{м}$ — ҚМЖ іріленділірілген индексі

5. Сметалық пайда (БК),

Құрылысшы-жұмысшылардың еңбегіне ақы төлеу, р.

3. Еңбекке ақы төлеу қоры (ЕТҚ) жұмыс істейді-
және б.

еңбекақыдан %, базистік бағамен, р., МДС 81-33.2004

Машиналарды пайдалану құны, б. (оның ішінде жүргізушілердің еңбегіне ақы төлеу, б.)

еңбекақының %, негізгі негізде, б., 12.11.2004 ж. АП 5536/06 хаты

Материалдардың құны, б.

3.5. Жергілікті ресурстық ведомость құрастыру және ресурстық-индекстік әдіспен жергілікті ресурстық сметаның

Сметаларды ресурстық және ресурстық-индекстік әдіспен құрастырудың негізі Мемлекеттік элементтік сметалық нормалар (ГЭСН-2001) болып табылады.

Ресурстық-индекстік әдіспен жасалған сметаларда ресурстардың базалық бағалары (жұмысшылар мен машинистердің тарифтік ставкалары, материалдардың сметалық бағалары, машиналардың бір сағаттық жұмысының құны) қолданылады. Тікелей шығындар элементтерінің өзіндік құнының негізі индекстердің көмегімен ағымдағы баға деңгейіне келтіріледі. Сметалық құны екі кезеңде анықталады.

1. Жобалық материалдар бойынша жұмыс көлеміне қайта есептелген және жұмыс түрлері бойынша ресурстардың шығынын анықтайтын жергілікті ресурстар тізімі жасалады. Жұмыс түрлері бойынша ресурстарды тұтыну ГЭСН-2001 жинақтарында келтірілген. Ведомостің соңында аттас ресурстардың қысқаша мазмұны жасалады.

2. Жергілікті ресурстардың сметасы жасалады, онда ресурстардың бағасы олардың тиісті тұтынылуына байланысты қайта бағаланады. Ресурстарға бағалар базистік кезең деңгейінде, яғни 01.01.2000 ж. қолданылады. Базистік бағаларды ағымдағы бағаларға ауыстыру индекстері базистік-индекстік әдіс сияқты қолданылады, яғни. тұтастай алғанда құрылыс-монтаждау жұмыстарының құнына немесе ресурстардың жекелеген түрлеріне. Базистік-индекстік әдіспен жасалған сметадағыдай, құрылысшыларға еңбекақы төлеу қорына үстеме шығындар мен сметалық кірістер Өңірлік даму министрлігінің хатында көрсетілген ережелерді ескере отырып, белгіленген нормалар бойынша есептеледі.

21.02.2011 жылғы № 3757 KK/08, құрылыс-монтаждау жұмыстарының сметалық құны анықталады.

5 ресурстық-индекстік әдіспен құрылыс-монтаждау жұмыстарының сметалық құнын қалыптастыруды көрсетеді.

Жергілікті ресурстар туралы есептің нысаны қосымшада келтірілген. 6, жергілікті ресурстардың сметалық есебі — қосымшада. 7.

3.6. Ресурстық әдіспен жергілікті сметаны құрастыру

Ресурстық әдіспен жасалған сметалар ресурстардың ағымдағы бағаларын пайдаланады, сондықтан индекстерді қолдану қажет емес. Ресурстарды тұтыну және олардың құны бір жергілікті сметада анықталады.

Ресурстарға арналған бағаларды келесідей пайдалануға болады:

1) Волга-Градск облысы, ФЦСО-ның құрылыс салушы жұмысшыларының тарифтік ставкалары, сондай-ақ қатардағы ұйымдардың жалақысы туралы нақты мәліметтер;

2) РҚАО әзірлеген материалдардың, бұйымдардың және конструкциялардың сметалық ағымдағы бағалары, сондай-ақ өндіруші зауыттардың нақты деректері;

3) бір машинаның ағымдағы сметалық құны.-РЦЦС құрылыс машиналарын пайдалану сағаты немесе құрылысты механикаландыру кәсіпорындары мен ұйымдарының нақты деректері.

Базистік-индекстік әдіспен жасалған сметадағыдай, құрылысшылардың еңбекақы төлеу қорына үстеме шығындар мен сметалық пайда белгіленген стандарттар бойынша есептеледі.

Жергілікті ресурстарды бағалаудың нысаны — adj. 8.

Смит кафедрасының
отырысында қаралды
Хаттама № 15
«04» 04 2023 ж.
Кафедра меңгерушісі Смит
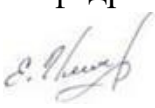
Е.Қ. Иманов

АСФ КОК
бекіткен
Хаттама № 8
«28» 04 2023 ж.
КҚФ КОК төрағасы

Орынтаева Г.Ж.

"Сметалық іс" пәні бойынша

практикалық жұмысын

орындауға арналған

ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУ

Әзірлеген: м.т.ғ.к., аға оқытушы.
Жаутикова С.А.
оқытушы Киреева А.О.